

Communalbestyrelse og de enkelte Kjøbstæders Communalbestyrelse. Jeg troer, at dette er Noget, der ligger i Forholdenes Natur. Jeg troer, at det ikke kan være Andet, end at der et alene i mange Tilfælde maa være en indgribende Forskiel imellem Lands- og Kjøbstadscommunerne i det Hele, men at der ogsaa i mange og væsentlige Forhold maa være en indgribende og betydelig Forskiel imellem en saa eiendommelig og særdeles stor Commune som Kjøbenhavn, — som jo i den Henseende er aldeles forskjellig fra alle andre Communer i Landet, — og de øvrige Kjøbstadscommuner. Man vil i Virkeligheden langt snarere kunne finde Lighed imellem enkelte store Landcommuner og en og anden Kjøbstadscommune, end imellem Kjøbenhavns Commune og nogen Kjøbstadscommune. Kjøbenhavn indtager en saa særegen og eiendommelig Stilling, at, hvad der er nødvendigt og tilraadeligt med Hensyn til Ordningen af Forholdene her i Byen, paa ingen Maade saaledes kan opstilles som en almindelig Grundsætning, hvorfra man med Sikkerhed skulde kunne slutte, enten med Hensyn til Kjøbstadscommunerne eller med Hensyn til Communerne paa Landet.

Det er derfor min Overbeviisning, at disse almindelige Betragtninger, denne Frygt for, at man ved at give sit MInde til en saadan Ordning, som her er foreslaaet for Kjøbenhavn, skulde opgive Noget, som man ellers troede lettere at kunne sætte igjennem med Hensyn til Landets andre Communer, ikke vil kunne taale en nærmere Prøvelse, ikke fortjener at afgive noget Motiv ved Afstemningen over denne Sag. Jeg maa tilstaae, at denne hele Betragtningssaaade hører for mig til disse — fløge Betragtninger, om hvilke det med Føie kan siges, idetmindste er det min Mening, at de mange Gange gjøre megen Ulykke, dersom de faae Lov til at øve nogen Indflydelse paa Sagers Afgjørelse, da de føre ind paa en Vej, som, dersom den følges, forhindrer Sagernes fornuftige Afgjørelse og i mange Tilfælde reent ødelægger den. Skulde vi komme ind paa denne Art af Betragtninger og lade os lede af dem, saa troer jeg, at man gjør, hvad der staaer i Guds Magt,

for at fjerne enhver Udvikling og enhver Anvendelse af de Bestemmelser i Grundloven, der staae som Grundsætninger, der skulle gjennemføres. Jeg troer, at det let vil erkjendes, at en Gjennemførelse af disse i Grundloven nedlagte Grundsætninger kunde støde paa Vanskeligheder af en dobbelt Art. Sagen kan have Vanskeligheder i sig selv, som det ikke er let at overvinde; men Vanskelighederne kunne sandelig ogsaa ligge hos Rigsdagen, hos det enkelte Thing eller hos Rigsdagen i det Hele, navnlig, dersom Maalet her stilles saa høit, at det ikke let er muligt at see, hvorledes man skal kunne naae det; dette er en Vanskelighed for en saadan Sags Gjennemførelse, saa stor som nogen som helst anden.

Den anden Række af Betragtninger imod Lovforslaget var, om jeg maa sige saa, af en mere kjøbenhavnsk Charakter, de knyttede sig mere til selve Stedet, og i den Henseende maa jeg naturligviis nærmest holde mig til den ærede Drdsfører. Jeg troer nu ikke, at det kan være undgaaet det ærede Things Opmærksomhed, at der i hele den ærede Drdsførers Opfattelse af og Udtalelse om Sagen har fundet et Omflag Sted, hvilket jeg jo ikke kan Andet end paaskjønne. Den ærede Drdsfører maa ikke tage mig det ilde op, naar jeg siger, at jeg troer, det er uimodstgjeligt, at der i den Henseende har fundet en væsentlig Udvikling Sted hos ham, at hans Afskuelser mere og mere have klaret sig; jeg troer, dette er indlysende. Dersom vi vilde følge den hele Vej, som hans Betragtninger have gennemløbet, saa vil man finde, at Endepunktet er overordentlig forskjelligt fra Udgangspunktet. Jeg troer nu vel, at det skal vise sig, at heller ikke Endepunktet er det, hvortil man helst bør komme, ligesaa lidt som jeg fandt, at Udgangspunktet var det, hvorfra man skulde begynde; men jeg troer tillige, at denne Bevægelse maa hos Thinget vække Tvivl, om det dog ikke vil være betænkeligt at følge den ærede Drdsfører netop i denne Sag, naar det viser sig, hvorledes han saaledes stiller sig paa forskjellig Maade ligeoverfor Spørgsmaalet. Udgangspunktet for den ærede Drdsfører, hvorpaa der efter min Mening er lagt al for me-